

Franca Rame og Dario Fos tekst er til dels datert, men sier mye mellom linjene.

Lærestykke om moderne ekteskap

Teater

Ekteskap på vidt gap

Av Dario Fo og Franca Rame

Oversatt av Stein Elvestad

Nationaltheatret, 6. til 12. mai,
turné Nordland Teater t.o.m. 11.
juni

Regi: Piotr Chlodzinski

Scenografi: Stein Elvestad

Kostymer: Kari Britt Nilsen

«For satan! Det mangler bare at han spiller rock!» heter det i en replikk fra *Ekteskap på vidt gap*, hvor den bedrattede ektemannen (Reidar Sørensen) forsøker å vri seg unna at kona (Anne Krigsvoll) har skaffet seg en elsker som på de fleste av livets områder overtrunfer ham.

Sialusi. Å vedstå at han ligger

åpner med at mannen står og banker på døren til badewærelset, hvor kona har låst seg inne. Hun svarer ikke, men står på forscenen og forteller publikum om alle selvmordsforsøkene sine, og hvordan det er å ha en notorisk skjørtejeger som mann.

Overkjørt. Anne Krigsvoll er kvinnen som livet (eller mannen) har overkjørt så mange ganger at hun har glemt at hun har kvinnelige kurver og attraksjonsverdi. Vendepunktet kommer da hun motvillig går med på å praktisere et fritt forhold, i all åpenhet, på bakgrunn av at mannens progressive syn på ekteskapet som en undertrykkende og patriarkalsk institusjon.

Ekteskap på vidt gap ble skrevet i 1983, som kritikk av de siste tåranes naive samlysekperiment. «Hvis det åpne parforhold skal fungere, får det kun

Ekteskap på vidt gap viser at Dario Fo og Franca Rames styrke ligger i underteksten.

TEGNING: ULF AAS

ikke står den helt store susen over den forvandlingen kvinnen gjennomgår, til tross for at Anne Krigsvoll spiller på et stort

en kriminalstatistikk hvor «de fleste ulykker skjer i hjemmet». I forestillingen utspiller det seg flere nesten-drap i pantomi-

**Dario Fo og
Franca Rame**

under for noe så smått og latterlig som sjalusi, ligger under mannens verdighet, og derfor gir ikke konas sidesprang anledning til erkjennelse og forlik. Dario Fo og Franca Rames stykke utvikler seg i stedet til en slags strindbergs dødssans i turbofart, og ender i en katastrofe, idet røyksøylen slår opp av badekaret på Nationaltheatret.

Med dette avslutningstablået slår forestillingen en sløyfe. Den

«Mannens problem ligger i angsten for å miste ansikt»

være åpent på den ene side: på mannens!» heter det i en nøkkelreplik i stykket: «For hvis det åpne forhold er åpent på begge sider, så blir det gjennomsnitt!»

Nakent. Som diskusjonsinnlegg eller vitnesbyrd om den blåmandagen radikalerne fra den gang våknet opp til, kan stykket i dag oppleves datert. I oppsetningen til Piotr Cholodzinski merkes det ved at det

register. Hun skifter ubesværet mellom karakterspill, nakent scenenærvær, og er fremfor alt i besittelse av den gjøgleriske distansen til seg selv og rollen, som Franca Rame og Dario Fo teater inviterer til.

Lærestykke. Reidar Sørensen har en noe mer beskjeden rolle, men det forhindrer ikke at Dario Fo og Franca Rames lærestykke om moderne ekteskap, oppleves mest aktuelt i sin diskusjon av mannsrollen. Selv om det nok fins adskillig mer aksept for at en gift mann holder seg med elskerinner i Italia enn her; i hvert fall i den generasjonen Franca Rame og Dario Fo tilhører, er det jo ikke italienerne eller katolikkerne alene om

misk torm. Mannens problem ligger i angsten for å miste ansikt, og da er det enklere å ty til vold, enn å akseptere egen sjalusi og sårbarhet. I samspillet mellom Sørensen og Krigsvoll ligger nervetrådene åpne, og oppsetningen byr derfor på mange gjenkjennelsens øyeblikk.

Ekteskap på vidt gap viser at Dario Fo og Franca Rames stykke ligger i underteksten, og i en evne til å håndtere ømtålige tema teatralt og intelligent: Det er humoren som gjør oss til bevisste vesener, og som skiller mennesker fra dyr, mens sjalusien får oss til å miste hodet.

THERESE BJØRNEBOE

Forfattere: Fo og Rame

Giftet seg i 1954 og har siden jobbet sammen.

Rame er fra en omreisende teaterfamilie, med aner tilbake til 1600-tallet.

I 1959 dannet de et teaterselskap, med Fo som forfatter, regissør og skuespiller og Rame som skuespiller.

Dario Fo fikk Nobelprisen i litteratur i 1997.

Aftenposten fakta

10. mai starter billettsalget til
**RISØR
KAMMERMUSIKKFEST**
22. - 27. juni

EXXII

ER ÅRETS TEMA.

VERK AV DVORAK, BARTÓK, MESSIAH,
SCHÖNBERG, LISZT OG MAHLER
FREMFOR AV INTERNASJONALE
STJERNEMUSIKERE SOM MEASHA
BRUGGERGOSMAN, MARTIN FRÖST,
TORLEIF THEDEEN OG HENNING
KRAGGERUD

Kunstneriske ledere:

Lars Anders Tomter & Loff Ove Andnesen

Billetter: www.billettenservice.no, tlf. 815 33 133 eller ved postkontorene

www.kammermusikkfest.no

Nobels Fredssenter

UTSTILLING: 8. MAI - 24. OKTOBER 2010

MOT OG MOTSTAND
LUTHULI TUTU DE KLERK MANDELA

OPPLEV SØR-AFRIKAS HISTORIE
OG KUNSTEN SOM REFLEKTERER DEN

nobelsfredssenter.no

NYTT HØREAPPARAT

SERIES 11

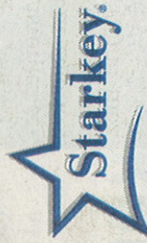
Unik teknologi - bruk mobilen som fjernkontroll.

Fra kun kr. 5500,- pr. apparat.

Ring **22 40 48 20** Man til Fre mellom 9 og 15 for å bestille en time til hørselestest og utprøving av den nyeste høreapparat-teknologien. Kort eller ingen ventetid. Få apparatet med hjem på dagen. 14 dagers åpent kjøp. Er du ikke fornøyd får du pengene tilbake.*

Starkey Norway AS,
Nordahl Bruns gate 13, 0165 Oslo
e-post oslo@starkey.no

*Gjelder avbildet apparat. Andre betingelser gjelder ved kjøp av apparater som krever spesialtilpasset propp.